

XASR

TADBIRKORLAR VA
ISHBILARMONLAR
HARAKATI —
O'ZBEKISTON
LIBERAL-DEMOKRATIK
PARTIYASI NASHRI

Газета 2004 йил
1 январдан чиқа бошлаган.
e-mail: axborotXasr@yahoo.com
web sayt: www.21asr.uz

2013 йил 10 январь,
пайшанба, 01 (477)-сон

КОНЦЕПЦИЯ
ТАЛАБЛАРИ —
АМАЛДА

3 Конунчилик

2012 ЙИЛДА ҚАНДАЙ
НАТИЖАЛАРГА
ЭРИШИЛДИ?

5 Сарҳисоб

ҒИФАНИНГ «FAIR PLAY»
СОВРИНИНИ ҚҮЛГА
КИРИТДИК

8 Эътироф

Куролли
Кучларнинг
21 йиллиги

МИЛЛИЙ
АРМИЯМИЗ
ТАЯНЧИ ВА
СУЯНЧИ

Бугун ҳарбийларимиз
ҳаётидаги ўзарашлар, улар
учун яратиб берилган қуал
шарт-шароитларни кўриб,
айнина, миллий
армиямизнинг таянчи бўлиб
ултурсган сержантлар
тайдерлаш мактаби очилган
ииккада дамларни эсладим

Ҳақиқатан ҳам, бугунга келиб
сержантлар таркиби армиямиз
нинг том маёнодаги таянчига ай-
ланди. Улар аскарларнинг устози,
офицерларнинг эса энг яқин
ёдрамчиси сифатида фаолият олиб
боромайдар.

Бугун армиямиз сержантлари
чиндан-да аскарларни жанговар ва
маънавий-маърифий масалалар
бўйича тайёрлайдиган, ҳар қандай
шароитла ҳам мурakkab вазифа-
ларни бажаршила уларнинг руҳий
тайёрларигини таъминлайдиган
ҳарбий хизматчига айланлилар.

3 >>

Саноат

«THOMSON
REUTERS»
СУРГИЛ
ЛОЙИҲАСИНИ
ЕОЛИВ, ДЕБ
ТОПДИ

«Project Finance International» (PFI)
журналин чон этакларин «Thomson
Reuters» компанияси ўтган ёш
якунларига кўра, энергетика,
нефть ва газ кизб щириши,
нефть-газ-кимё, транспорти каби
соҳалар бўйича мукофотларга
лојиҳони лојиҳаларнома
эълон қиласи.

Австралия, Буюк Британия, Германия, Франция, Норвегия,

АҚШ, Малайзия во Россия
давлатлари томонидан ишлаб
чиқишиб, турли номинациялар
бўйича голуб, леб тоопиган глобал

«Бизнес-рекахар» камторига

«Сургил» кони негизида Устюрт
газ-кимё мажмусини барни
этпиш-лојиҳаси ҳам кириштаб,
мазкур лојиҳа «Нефт» ва газ-
кимё ўйинчалиши имзоланган энг
яхши битим» сифатида эътироф
этилади.

Эслатмай ўтамиш: умумий
қўймами 4 миллиарда долларга
мена мазкур лојиҳасига мувоғиқ,
2016 ўйлари «Uz-Kog Gaz Kemikal»
кўшма корхонасида ўйлига 4,5
млрд. куб метр таббис газ, 400
мин тонна юқори зинчилаган
полиэтилен ҳамда 100 минг тонна
полипропилен, 110 минг тонна

ширози белгизни каби
маҳсулотларни шашаб щириши,
энг муҳими, Устюртла қарийб
1000 та яхши ўйинчи яратиш
кузаси тутилган.

Хабарларга кўра, голибларни
тайдерлаш маросими 10 январь
куни Лондонда бўлиб утади.

Ватанимиз янада обод бўлади

ПРЕЗИДЕНТИМIZ ИСЛОМ КАРИМОВНИНГ
ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚИГА ЙУЛЛАГАН ЯНГИ ЙИЛ
ТАБРИГИДА БИЛДИРИЛГАН ФИКР-МУЛОҲАЗАЛАР,
ДАЛІЛ ВА РАҚАМЛАРГА АСОСЛАНГАН
МАНТИҚИЙ ХУЛОСАЛАР 2013 ЙИЛНИНГ ЯНADA
БАРАКАЛИ БЎЛИШИДАН ДАЛОЛАТ БЕРМОҚДА

Табрикда она-Ватанимиз олида турган буюк мақсад ва
муддаоларга эришиш, замонавий, эркин ва мустақил давлат,
фақаролик жамияти барпо этишда саҳоватни замонимизда яшиётган ҳар бир фуқарогининг мунисоби хиссаси борлиги aloҳida тилга олинди. Энг асосиши, унда тинчлик ва
осойиштада бебаҳо пеъмат эканинга эътироф этилди.
Ҳақиқатан ҳам, дунёнинг ҳали
у, ҳали бу нуқасида содир бўлаётган нотинчилар, қирғиниб отуршлар табии
оғатлар асосан одий оламлар бошига мусибатлар келтираётгани «Бир кун жанжал чиққан
уидан қирқ кун барака кетади», деган ҳалқ ҳикматини ёдга солади.

Агар 2012 йил натижаларини
қиссан таҳжил этасак, тинчлик
ва барқарорлик туфайли мамлакатимиз иқтисодиди
тобора сўнказалети, тўқинлик
ва фаровонликка асос бўлаётганини кўриш мумкин.

Соник Зорир оғиздан сурʼат

Мажбурий даволаш тартиби жорий этилади

О'зLiDeP фракциясининг навбатдаги йиғилишида муҳокама қилинган қонун
ложиҳаларини мазмун-моҳиятига кўра икки тоифага ажратиш мумкин. Уларнинг
биринчиси бевосита партия электорати манфаатларини янада кучлироқ ҳимоя
қилишга қаратилган иқтисодий-ташкилий муносабатларга оид қонун
ложиҳалари бўлса, иккинчиси жамиятда барқарорликни таъминлаш ва
фуқаролар саломатлигини саклашга йўналтирилган ҳужжатлардир.

2 >>

БУГУНГИ СОНДА:

Марказий банк
бошқаруви
раиси
ўринбосари
Шухрат
Хайдаровнинг
таъқидлашича,
2012 йил

бошида пластик
карточкалар
сони

8276490

тани ташкил

этган бўлса,

йил якунига

келиб бу

кўрсаткич

8683017

тага етди.

3 - САҲИФАДА

Ислоҳот

Юрт равнақига йўналтирилаётган миллиарлар

БАНКЛАР ТОМОНИДАН «ОБОД ТУРМУШ ЙИЛИ»ДА
ҲАМ ЎРТА СИНФ ВАКИЛЛАРИНИ МОЛИЯВИЙ
ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШГА АЛОҲИДА ЭЪТИБОР ҚАРАТИЛАДИ

Мамлакатимизда олиб
борилаётган кенг кўлами
ислоҳотлар туфайли юрганини
йил сайни ортиб бормоқда. Табиийки, бунда иқтисодиди
ётимиз локомотиви хисобланниши
банкинг алоҳидаги лойиҳа молиялаштирилди. Айниқса,
кичик бизнес ва хусусий тад-
биркорликни қўллаб-қувватлашга
алоҳида эътибор қаратилиди.

4 >>

«ЯНГИЛИК»ДА ЯНГИ РУСУМДАГИ ВЕЛОСИПЕДЛАР ИШЛАБ ЧИҚАРИЛАДИ

«Сино-Урганч» масъулияти чекланган жамият
жамоаси ўзбекистон Республикаси Ташқи
иқтисодий фаoliyati миллий банки мўнагиша
Кўшкўпир туманининг «Янгилик» қишлоғида
велосипед корхонасини қўришга кириши. Туман
ҳокимлиги мазкур қишлоқда бўш турган бинони
МЧК масарруғига ўтказиб бергач, «Сино-Урганч»
маблағи ҳисобланган ажратилган 300 минг ҳамда
хорижий ҳамкор — «XIM JANG TASHBULAK TRADE
Co LTD» (Хитой) компаниясининг 200 минг АҚШ доллари эвазига корхонада
қурилиш-монтаж ишлари бошлаб юборилди. Лоиҳанинг умумий қўймами 4
миллиарда сўмдан иборат бўлиб, унга биноан «Обод турмуш ўйинчига иккинч
яримда корхона томонидан 20 минг дона велосипед ишлаб чиқарилади.

1 Австралия доллари ▲ 2080,06
1 Англия фунт стерлинги ▲ 3186,21
1 Дания кронаси ▲ 347,55
1 БАД дирхами ▲ 540,58

1 АҚШ доллари ▲ 1985,55
1 Миср фунти ▲ 299,39
1 Исландия кронаси ▲ 15,37
1 Канада доллари ▲ 2011,91

1 Хитой юани ▲ 318,81
1 Малайзия рингити ▲ 652,71
1 Польша злотыйси ▲ 629,57
1 СДР ▲ 3027,75

1 Туркия лираси ▲ 1113,60
1 Швейцария франки ▲ 2144,69
1 ЕВРО ▲ 2607,13
1 Жанубий Корея вони ▲ 18,67

Депутат минбари

ДАВЛАТ — МУЛҚОРЛАР ХУҚУҚЛАРИНИНГ ҲИМОЯЧИСИ

ОЛИЙ МАЖЛИС ҚОНУЧИЛИК
ПАЛАТАСИ ДЕПУТАТИ,
О'ZLIDEP ФРАКЦИЯСИ
АЪЗОСИ ШАВАТ ТЕШАЕВ
«ХИ JANG» ҲИМОЯЧИСИ
САВОЛЛАРИГА ЖАВОБ
БЕРАДИ

— Маълумки, 2012 йилда қабул қилинган қонун
орасида «Хусусий мулкни ҳимоя қилиш ва мулқорлар
хуқуқларининг кафолатлари түргисида» га қонун
О'зLiDeP электорати вакиллари манфаатларига
хизмат қилиши билан ажратиб турди. Келин,
сұхбатимиз аввалида ана шу қонуннинг асосий
мақсади хусусида мулоҳаза юритсан.

— Ўзбекистон Республикаси Президентининг
«Мамлакатимизда демократик ислоҳотларни янада
нукуллаштириш ва фуқаролик жамиятини
ривожлантириш Концепцияси» асосида ишлаб
чиқилган қонундан кўзда тутилган асосий мақсад
хусусий мулкни муҳофаза қилиш, унинг
даҳисизлиги кафолатларини, мулқорларнинг
хуқуқларини амалда таъминлаш жараёнида вужудга
келадигиз ижтимоий муносабатларни тартиби
солишиндан иборатидир. Бундан ташкири, ушбу қонун
жамиятда хусусий мулкни эгаларининг манфаатларини
ҳар тарафлама ҳимоя қилиш талабларини сўзсиз
бажаришга асосланган барқарорлик ва фаровонлик
муҳитини яратишга хизмат қиласи.

3 >>

Парламентда

Мажбурий даволаш тартиби жорий этилади

Давоми. Бошланиши 1-саҳифада ◀◀

Озод РАЖАБОВ,
«XXI ASR»

Сабак ЗОЛДИР оғизи сурат

Жумладан, «Лицензияланадиган фаолият турлари ва рухсат бериш тартиб-таомиллари тубдан қисқартирилганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгариши ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги қонун лойиҳаси айдан тадбиркорлик ривожига янада кенг имкониятлар яратишга хизмат қўлади, десак муболага бўлмайди. Зотан, мазкур қонун лойиҳаси Президентинизнинг 2012 йил 16 июннаги «Статистик, солик, молиявий хисоботларни, лицензияланадиган фаолият турларини ва рухсат бериш тартиб-таомилларини тубдан қисқартириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги фармони талаблари асосида ишлаб чиқилган.

Маълумки, ушбу фармон бозор иқтисодидёти мезонларидан келиб чиқсан ҳолда, бироркратик фовварни бартараф этиш, лицензия ва рухсат бериш тартиб-таомилларини қисқартириш ҳамда соддлаштириш, хисоботларни тақдим этишин тартибини тубдан такомиллаштириш, ишбилиармоник мухитини янада яхшилаш ва тадбиркорлик фаолияти учун максимал даражада куляй шарт-шароитлар яратиш мақсадида қабул қилинган. Унда, шунингдек, айрим статистик, солик ва молиявий хисоботлар турни бекор қилиш ва бир-бируни тақрорловчи шакларни йўқотиш эвазига улар миқдори ва даврийигини қисқартириш белтиланган. Ана шу талабдан келиб чиқиб, мазкур нормани «Бухгалтери хисоби тўғрисида»ги қонунга киритиш назарада тутилмоқда.

Бундан ташқари, 2012 йилнинг 1 августидан 80 турдаги рухсатнома бериш тартиб-таомиллари (умумий мидорга нисбатан 26 фонс), масалан, қўйматбаҳо металлар ва тошлардан заргарлик буюмлари тайёрланиш, аудиовизуал асарлар, фонограммалар ва ЭХМ дастурларин учун моддий жисмларни ишлаб чиқарниш, маҳаллий ва ҳалқаро ҳаво йўналишлари бўйича йўловчиilar ҳамда юкларни ташиб, шахсий радиочақирик тармокларини лойиҳалаштириши, куриш, улардан фойдаланиш ва хизмат кўрастиги каби лицензияланадиган фаолият турлари бекор қилинди.

Бундай тартиб-таомиллар като-рида обектларни қабул қилиш ва фойдаланишга топшириш, саноат ёки рўзгор чиққиниларини тўйлаш ва кўмид ташлаш, фуқаро авиацияси аэрородромни ва экспериментал авиация аэрородромини рўйхатга олиши, маданий бўйликларни реализация қилишила интикор этиши, қимматли қозғолар савдосини ташкил этиши қоидаларини келишиш сингари рухсатномаларни ҳам кўрсатиб ўтиш мумкин.

Мазкур қонун лойиҳаси билан Ҳаво кодексига, Мазмурий жавобгарлик тўғрисида кодексга, Божхона кодексига, «Давлат санитария назорати тўғрисида», «Табиатни муҳофаза қилиш тўғрисида», «Сургута фаолияти тўғрисида», «Транспорт воситалари эгаларининг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий сургута қилиш тўғрисида», «Кимматли қозғолар бозори тўғрисида»ги қонунларга киритиштаган ўзгариши ва қўшимчалар айни шу жиҳатларни назарда тутиди.

— Тадбиркорлик субъектлари томонидан илари кўрсатилган камчиликларни бартараф этган ҳолда аризалар тақдим этилан тақдирда янги асослар бўйича лицензия ва рухсатномалар беришдан бош тортиш ҳам юқоридаги фармон билан тақиқанди, — деди O'zLiDeP фракцияси аъзоси Нуридин Муротов. — Айни шуларни ҳисобга олган ҳолда, «Фаолиятнинг айрим турларини лицензиялаш тўғрисида»ги қонунга лицензия даъвогарининг аризасини қайта кўриб чиқишига аввал кўрсатилмаган асослар бўйича уни рад этишига йўл қўйилмаслигиги белтиловчи нормалар киритилмоқда.

Фракция аъзослари «Фуқаролик процессын колекси ва Оила кодексига оила институтини такомиллаштириши қаратилган ўзгариши ва

боловлар ва фарзандликка олувчиликнинг ҳуқуқлари суд томонидан ҳимоя қилиниши ва бу жаҳаёнинг сир сақланишини таъминлайди, — деди O'zLiDeP фракцияси аъзоси Робахон Абдурасупова. — Энг мухими, Фуқаролик-процессын колекси ва Оила кодексига киритилётган юқоридаги ўзгариши ва қўшимчалар милий антналаримиз ва замон талабларини ҳисобга олган ҳолда оила институтини янада такомиллаштиришга, вояет етганинлар ҳуқуқларини илончли ҳимоялашши алоҳида таъкидилади.

Маълумки, Оила кодексининг 151-моддасига мувофиқ, болани фарзандликка бериш уни олишини истаган шахснинг аризаси асосида васийлик ва ҳомийлик органни тавсиясига кўра туман (шаҳар) ҳоқими қарор билан амалга оширилади. Лекин бундай ишларни кўриб чиқиша ҳоқим фарзандликка олувчиликар билан шахсан учрашмаган ҳолда васийлик ва ҳомийлик органлари тайёрлараган материалларга асосланган ҳолда қарор чиқаради.

Халқaro тажриба шунни кўрсатади, кўпгина давлатларда фарзандлики олиши факат суд тартибида амалга оширилади. Масалан, АҚШ ва Буюк Британияда фарзандликка олиши тақомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонунларига ўзгариши ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги қонун лойиҳасини тақомиллаштирилиши муносабати билан бўйича санитар-эпидемик режимни бузган ёки атанин даволанишдан бош тортувчilar суд қарорига асоссан махсус мусассасаларга жойлаштирилалади.

«Силнинг олдини олиши ва уни даволашга доир қонун ҳужжатларининг тақомиллаштирилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонунларига ўзгариши ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги қонун лойиҳасини тақомиллаштирилиши муносабати билан бўйича санитар-эпидемик режимни бузган ёки атанин даволанишдан бош тортувчilar суд қарорига асоссан махсус мусассасаларга жойлаштирилалади.

Уччинидан, амалдаги қонунда силга қарши стационарда мажбурий даволанидиган беморларнинг ҳуқуқларини тартибиа солувви нормалар ўз аксина топмаган. Ушбу

масала суд томонидан ҳал этилди.

Юқоридагилардан келиб чиқиб, шунингдек, сулларда ишлар ҳар ҳомондаги чукур қўриб чиқишила ва

бу масалаларни ҳал этиш учун юридик билимларнинг тақомиллаштирилиши муносабати касб этишини инобатга олган ҳолда фарзандликка олиши

бўйича ишларни кўриб чиқиши ва

боглиқ қатор муммомлар мавжудлигидан кўз юмаслик керак. Уларни ўз вақтида ҳал этиши Фуқаролик-про

цессуал колекси ҳамда «Аҳолини сидан муҳофаза қилиш тўғрисида»

иги қонунга ўзгариши ва қўшимчалар киритиш таъалаб килинди

кинишни ҳамда унга қарши кураш са

марадорлиги янада оширилишини

тавсиялайди.

Фракция ишларни кўрсатади, шунингдек, «Меҳнат кодексига ўзгариши ва қўшимчалар киритиш тўғрисида», «Аудиторлик фаолияти тўғрисида»ги қонунга ўзгариши ва қўшимчалар киритиш ҳақида»ги қонун лойиҳаларни ҳам атрофлича кўриб чиқишига омиллар

сабаб бўлмоқда:

Болалар спорти

Қишики таътил мусобақалари

Пойтахтимизда 5-9-синф ўқувчилари ўтрасида «Умид ниҳоллари» мусобақасининг туман босқичлари давом этмоқда.

Мусобақа Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириши жамғармаси Тошкент шаҳар филиали томонидан ўқувчи

ёшларнинг таътил муназараси мазмунли ташкил этиш, «Умид ниҳоллари» спорти мусобақасида қатнашасиган пойтмаҳ

жамоаси марқабини шакллантириши

максадда ўтказилмоқда. Унда ўғил-қизлар спортининг 12 турнир бўйича ишларни

шаглинишни ҳамда ўтказилмоқда.

Мирзо Улугбек туманидаги «Юғнаки»

болалар спорти мажмуасида ўтказилган ана

шундай мусобақалардан бирорда туман

умумтаълим мактаблари ўқувчилари стом

тенниси бўйича куч синашди. Баҳсола 208-

умумтаълим мактаби ўқувчилари Дониёр

Маҳкамов, Марслел Шайхуддинов, Розалина

Хожиева ва 171-мактаб ўқувчиси

Анастасия Юнош роли чиқди.

Байрам АЙТМУРОДОВ, ЎЗА мұхабири

Ватанимиз янада обод бўлади

Давоми. Бошланиши 1-саҳифада ◀◀

Миродил АБДУРАҲМОНОВ,

«XXI ASR»

— Бугун Хоразмдаги янгиланишлар ҳам эртани кунимиз янада обод бўлишидан далолат бермоқда, — деди O'zLiDeP Хоразм вилоят кенгашини раиси Фоифор Жуманнёв. — Бундай ўзгаришлар нафасат Урганч, балки вилоятнинг бошқа ҳудудларидан ҳам изчил олиб борилалпти. Юртобашинизнинг янги йил табригида 2012 йилда 9,3 миллион квадрат метр, шу жумладан, қишлоқларда 7,2 миллион квадрат метр ўй-жой фойдаланиши топширилган тилга олинди. Хоразмдаги ўтган йили қишлоқ туманинда 2011 йилга нисбатан кўп янги ўй-жой фойдаланишга топширилганни таъкидлайди.

Ҳақиқатан ҳам, Хоразм йилдан йилга ўзгариб, саноат юксалтган ҳудудларидан бирига айланди.

Ёдинизда бўлса, 2012 йилнинг де-кабрь ойидаги Хоразм вилоятидаги йилига 40 миннадон «Дамас» автомобилини шашлаб чиқариш йўлга кўйилиши ҳақида хабар берган эдик. Айни пайдада Кўнуккўпир туманинда велосипед заводи қурилишига кишилганни таъкидлайди.

Ингичадан, мазкур касалтик биринчидан марта аниқланган беморлар орасида ўзбозимчалик билан даволанишнинг тўхтатиб кўйганлар 12 фойзга етган. Агар улар мажбурий даволаш тартибига ўтказилма-са, жамият ҳаётига катта зарар келтирадиган эпидемиологик ҳавфни юзага келтиришлари мумкин.

Ингичадан, мазкур касалтик биринчидан марта аниқланган беморлар орасида ўзбозимчалик билан даволанишнинг тўхтатиб кўйганлар 12 фойзга етган. Агар улар мажбурий даволаш тартибига ўтказилма-са, жамият ҳаётига катта зарар келтирадиган эпидемиологик ҳавфни юзага келтиришлари мумкин.

Андижондаги ёса аҳоли фаронилини юксалтириши синағланган усул — хусусий секторни кўллаб-куватлаштига янгича куч ва гайрат билан киришилган этилаяпти. Хусусан, вилоятда «Обод турмуш йили»да 900 дан зинёд замонавий ўй-жойлар куриши мўлжалланетаётган таъкидланмоқда. Шу ўринда тижорат банклари томонидан кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни кўллаб-куватлаштига ишлаб келишини таъкидлайди.

Фарғона вилоятида ҳам 2012 йилда бошланган ишлар изчил давом этилаяпти.

Фарғона вилоятида ҳам 2012 йилда бошланган ишлар изчил давом этилаяпти.

Фарғона вилоятида ҳам 2012 йилда бошланган ишлар изчил давом этилаяпти.

О'зЛиДеРнинг стратегик ҳамкорлари санағланган Ўзбекистон Савдо-саноат палатаси, Республика Фермерлар кенгашини билан шерпиклардан қандай таъкидлайди.

Партиянига мунисипалитетларни таъкидлайди.

Халқаро ҳаёт

Танганинг иккинчи томони

ТАРИХГА НАЗАР ТАШЛАСАК, ОДДИЙ ФИЛДИРАКДАН
БОШЛАНГАН ЖАҲОН ЦИВИЛИЗАЦИЯСИ БУГУНГА КЕЛИБ
МИСЛИ КЎРИЛМАГАН КАШФИЁТ ВА ЯНГИЛИКЛАРНИ
ҚЎЛГА КИРИТМОҚДА

Акбар МУЗАФФАРОВ,
«XXI ASR»

Аммо танганинг иккинчи томони ҳам бўлганидек, инсоният томонидан ўйлаб топиласатган ҳар қандай янгилик ўз ортидан кутилмаган муммомларни ҳам келтириб чиқараётганини кўз юмиб бўлтади.

Бошқача айтганда, коинотга чиқиши ниятида озондан «тешик» очган инсон ақли уни ямаша келгандо охизлик қила бошлади. Хусусан, инсон мислесиз ихтиро, деб атомни кашф этиди-ю дунёни порохли хумустига ўтқазни-қўйди. Аммо шунга қарамай, инсоният тараққиёт сарни одимлашда давом этмоқда. Машхур фйласуф Вольтер таъкидлаганидек, «Шамол баъзан кемани чўқтириб юборса-да, лекин узис сизуб бўйлайди. Бу дунёда ҳамма нарса хавфли ва айни дамда муҳиммидир». Ҳа, чиндан ҳам ҳар қандай тараққиёт қўрбонлини талаб этиши бор гап. Тан олини жонз, XXI аср ижтимоий-иқтисодий ҳаётимизда туб бўрилишлар даври сифатида ахборот технологияларни соҳасида энг катта янгилик ва ихтиrolарга асос солди. Уларнинг ҳар бирин инсон идроқининг маҳсулу сифатида жамият ҳаётига чукур сингиб, башарият тақдирининг уёқи бу томонига ўзгаришида муҳим омил бўйлайди. Ўтган асрнинг ўтларидан кашф этилган мобил индустринга ҳам кейинги ўн йилда бошқа соҳаларга нисбатан илгарилаб кетгани инкор этиб бўйлас ҳақиқатидар. Маълумотларга қараганда, айни пайтда сайдерамизда мобил алоқа абонентлари сони 6,2 млрд.га етган. Бу ҳар 100 қишидан 86 таси уяли алоқа хизматидан фойдалантири, деганидир. Тахлилчилар 2017 йилга бориб дунё аҳолисининг мобил алоқа операторларига улини кўрсаткичи 9 млрд.га етишини башорат килмоқдалар. Ваҳоланки, АҚШ Аҳолини рўйхатга олиш буюрига тарқатган маълумотларга қараганда, 2017 йилда сайдерамизда 7,36 млрд. аҳоли истиқомат кишлошади. Шуни алоҳида ҳайларни ўзгаришини саронида «сотка»нинг тасвири кучли экани алоҳида зертроф этилган. Минг афсуски, ҳозирги кунда уяли телефондан фойдаланувчиларнинг аксариятини ёшлар ташкил этимоди. Масаланинг энг оғриклини нуқтаси ҳам шу ерда. Бугун ўшлар кўпроқ уяли телефонларнинг энг сўнгиги русумдагисидан фойдаланишига интилмоқдалар. Бунга ёш авлоднинг интилерет хизматидан фойдаланишга қизиқиши бони сабаб сифатида кўрсатилалайти. Бу бир

карашда унчалик қўрқинчли қолат эмасдек кўриниши мумкин. Лекин улар онги интернет орқали кириб келаётган ётғоя ва мағкурлардан ҳимояланмагани масаланинг жумбоқли томони бўлиб қолмоқда.

Ҳақиқатан ҳам, XX асрнинг буюк кашфиётларидан бири бўлган уяли алоқа воситалари инсоният ҳаётида туб бўрилиш ясад, жаҳон иқтисодий кўрасатчиchlарida ҳам ўз улушкини ошироқмода. «Chetan Sharma» тадқиқот компанияси маълумотларига қараганда, 2012 йилнинг ўзида мобил индустря 1,5 триллион доллардан ортиқ даромад келтирган бўлса, унинг 400 миллиарди мобил маълумотлар ҳиссасига тўғри келди. Мобил маълумотларни соғишдан келган даромад деганда, SMS ва MMS хабарлар жўнатиш, мобил интернет, мусиқа ва видео, турли ўйинлар савдоси назарда тутилалити. Соҳада кузатилётган кучли рақобат мухити эса уяли телефон ва компьютер маъсулотлари ишлаб чиқараётган гигант компанияларни янгилик яратишга ва соҳада етакчи бўлишига ундоқмода. Бу эса дунё электролоқа майдонидаги курашни авҳ олдириб, соҳада янгича ўзгаришларнинг юзага келишига замин яратмоқда.

Кузатувчиларнинг фикрича, XXI асрда келиб иқтисод, илм-фаи, умуман, барча соҳаларда ахборот технологиялари ва информацион ресурсларнинг ўрни ва аҳамияти ошиб бормоқда. Айни пайтда ҳар бир давлат салоҳияти ва имконияти глобал миқёсда унинг ҳудудий жойлашувати, каттаги ва аҳолиси соҳининг кўплиги билан эмас, балки иқтисодий курдати, ҳарбий ва коммуникацион имкониятлари билан ўлчанаяти. Шу боис ривожланган мамлакатлар ўртасида мобил индустря, ахборот техникиаси ва маҳсулотлари ишлаб чиқариш бўйича рақобат тобора кучаймоқда. Чунки янги ахборот технологияларига талаб ўйлдан-йилга ортиб борялти. Бунинг бирдан-бир сабаби, юқорида таъкидланарни кечарики, айни пайтда дунё миқёсida ҳар 20 нафар кишининг биттаси мобил алоқадан нурланиш қурбонига айланмоқда. Жаҳон соглини сақлаш ташкилотининг уяли телефонлар зарарига оид хисоботида ҳам инсонларнинг сараторнинг касалига чалиниши «сотка»нинг тасвири кучли экани алоҳида зертроф этилган. Минг афсуски, ҳозирги кунда уяли телефондан фойдаланувчиларнинг аксариятини ёшлар ташкил этимоди. Айниқса, 12 ёш атрофидаги болаларда қон босимишининг кўтарилиши юқори бўлганинг қайд этилган. Шуни алоҳида таъкидланарни кечарики, айни пайтда дунё миқёсida ҳар 20 нафар кишининг биттаси мобил алоқадан нурланиш қурбонига айланмоқда. Жаҳон соглини сақлаш ташкилотининг уяли телефонлар зарарига оид хисоботида ҳам инсонларнинг сараторнинг касалига чалиниши «сотка»нинг тасвири кучли экани алоҳида зертроф этилган. Минг афсуски, ҳозирги кунда уяли телефондан фойдаланувчиларнинг аксариятини ёшлар ташкил этимоди. Айниқса, 12 ёш атрофидаги болаларда қон босимишининг кўтарилиши юқори бўлганинг қайд этилган. Шуни алоҳида таъкидланарни кечарики, айни пайтда дунё миқёсida ҳар 20 нафар кишининг биттаси мобил алоқадан нурланиш қурбонига айланмоқда. Жаҳон соглини сақлаш ташкилотининг уяли телефонлар зарарига оид хисоботида ҳам инсонларнинг сараторнинг касалига чалиниши «сотка»нинг тасвири кучли экани алоҳида зертроф этилган. Минг афсуски, ҳозирги кунда уяли телефондан фойдаланувчиларнинг аксариятини ёшлар ташкил этимоди. Айниқса, 12 ёш атрофидаги болаларда қон босимишининг кўтарилиши юқори бўлганинг қайд этилган. Шуни алоҳида таъкидланарни кечарики, айни пайтда дунё миқёсida ҳар 20 нафар кишининг биттаси мобил алоқадан нурланиш қурбонига айланмоқда. Жаҳон соглини сақлаш ташкилотининг уяли телефонлар зарарига оид хисоботида ҳам инсонларнинг сараторнинг касалига чалиниши «сотка»нинг тасвири кучли экани алоҳида зертроф этилган. Минг афсуски, ҳозирги кунда уяли телефондан фойдаланувчиларнинг аксариятини ёшлар ташкил этимоди. Айниқса, 12 ёш атрофидаги болаларда қон босимишининг кўтарилиши юқори бўлганинг қайд этилган. Шуни алоҳида таъкидланарни кечарики, айни пайтда дунё миқёсida ҳар 20 нафар кишининг биттаси мобил алоқадан нурланиш қурбонига айланмоқда. Жаҳон соглини сақлаш ташкилотининг уяли телефонлар зарарига оид хисоботида ҳам инсонларнинг сараторнинг касалига чалиниши «сотка»нинг тасвири кучли экани алоҳида зертроф этилган. Минг афсуски, ҳозирги кунда уяли телефондан фойдаланувчиларнинг аксариятини ёшлар ташкил этимоди. Айниқса, 12 ёш атрофидаги болаларда қон босимишининг кўтарилиши юқори бўлганинг қайд этилган. Шуни алоҳида таъкидланарни кечарики, айни пайтда дунё миқёсida ҳар 20 нафар кишининг биттаси мобил алоқадан нурланиш қурбонига айланмоқда. Жаҳон соглини сақлаш ташкилотининг уяли телефонлар зарарига оид хисоботида ҳам инсонларнинг сараторнинг касалига чалиниши «сотка»нинг тасвири кучли экани алоҳида зертроф этилган. Минг афсуски, ҳозирги кунда уяли телефондан фойдаланувчиларнинг аксариятини ёшлар ташкил этимоди. Айниқса, 12 ёш атрофидаги болаларда қон босимишининг кўтарилиши юқори бўлганинг қайд этилган. Шуни алоҳида таъкидланарни кечарики, айни пайтда дунё миқёсida ҳар 20 нафар кишининг биттаси мобил алоқадан нурланиш қурбонига айланмоқда. Жаҳон соглини сақлаш ташкилотининг уяли телефонлар зарарига оид хисоботида ҳам инсонларнинг сараторнинг касалига чалиниши «сотка»нинг тасвири кучли экани алоҳида зертроф этилган. Минг афсуски, ҳозирги кунда уяли телефондан фойдаланувчиларнинг аксариятини ёшлар ташкил этимоди. Айниқса, 12 ёш атрофидаги болаларда қон босимишининг кўтарилиши юқори бўлганинг қайд этилган. Шуни алоҳида таъкидланарни кечарики, айни пайтда дунё миқёсida ҳар 20 нафар кишининг биттаси мобил алоқадан нурланиш қурбонига айланмоқда. Жаҳон соглини сақлаш ташкилотининг уяли телефонлар зарарига оид хисоботида ҳам инсонларнинг сараторнинг касалига чалиниши «сотка»нинг тасвири кучли экани алоҳида зертроф этилган. Минг афсуски, ҳозирги кунда уяли телефондан фойдаланувчиларнинг аксариятини ёшлар ташкил этимоди. Айниқса, 12 ёш атрофидаги болаларда қон босимишининг кўтарилиши юқори бўлганинг қайд этилган. Шуни алоҳида таъкидланарни кечарики, айни пайтда дунё миқёсida ҳар 20 нафар кишининг биттаси мобил алоқадан нурланиш қурбонига айланмоқда. Жаҳон соглини сақлаш ташкилотининг уяли телефонлар зарарига оид хисоботида ҳам инсонларнинг сараторнинг касалига чалиниши «сотка»нинг тасвири кучли экани алоҳида зертроф этилган. Минг афсуски, ҳозирги кунда уяли телефондан фойдаланувчиларнинг аксариятини ёшлар ташкил этимоди. Айниқса, 12 ёш атрофидаги болаларда қон босимишининг кўтарилиши юқори бўлганинг қайд этилган. Шуни алоҳида таъкидланарни кечарики, айни пайтда дунё миқёсida ҳар 20 нафар кишининг биттаси мобил алоқадан нурланиш қурбонига айланмоқда. Жаҳон соглини сақлаш ташкилотининг уяли телефонлар зарарига оид хисоботида ҳам инсонларнинг сараторнинг касалига чалиниши «сотка»нинг тасвири кучли экани алоҳида зертроф этилган. Минг афсуски, ҳозирги кунда уяли телефондан фойдаланувчиларнинг аксариятини ёшлар ташкил этимоди. Айниқса, 12 ёш атрофидаги болаларда қон босимишининг кўтарилиши юқори бўлганинг қайд этилган. Шуни алоҳида таъкидланарни кечарики, айни пайтда дунё миқёсida ҳар 20 нафар кишининг биттаси мобил алоқадан нурланиш қурбонига айланмоқда. Жаҳон соглини сақлаш ташкилотининг уяли телефонлар зарарига оид хисоботида ҳам инсонларнинг сараторнинг касалига чалиниши «сотка»нинг тасвири кучли экани алоҳида зертроф этилган. Минг афсуски, ҳозирги кунда уяли телефондан фойдаланувчиларнинг аксариятини ёшлар ташкил этимоди. Айниқса, 12 ёш атрофидаги болаларда қон босимишининг кўтарилиши юқори бўлганинг қайд этилган. Шуни алоҳида таъкидланарни кечарики, айни пайтда дунё миқёсida ҳар 20 нафар кишининг биттаси мобил алоқадан нурланиш қурбонига айланмоқда. Жаҳон соглини сақлаш ташкилотининг уяли телефонлар зарарига оид хисоботида ҳам инсонларнинг сараторнинг касалига чалиниши «сотка»нинг тасвири кучли экани алоҳида зертроф этилган. Минг афсуски, ҳозирги кунда уяли телефондан фойдаланувчиларнинг аксариятини ёшлар ташкил этимоди. Айниқса, 12 ёш атрофидаги болаларда қон босимишининг кўтарилиши юқори бўлганинг қайд этилган. Шуни алоҳида таъкидланарни кечарики, айни пайтда дунё миқёсida ҳар 20 нафар кишининг биттаси мобил алоқадан нурланиш қурбонига айланмоқда. Жаҳон соглини сақлаш ташкилотининг уяли телефонлар зарарига оид хисоботида ҳам инсонларнинг сараторнинг касалига чалиниши «сотка»нинг тасвири кучли экани алоҳида зертроф этилган. Минг афсуски, ҳозирги кунда уяли телефондан фойдаланувчиларнинг аксариятини ёшлар ташкил этимоди. Айниқса, 12 ёш атрофидаги болаларда қон босимишининг кўтарилиши юқори бўлганинг қайд этилган. Шуни алоҳида таъкидланарни кечарики, айни пайтда дунё миқёсida ҳар 20 нафар кишининг биттаси мобил алоқадан нурланиш қурбонига айланмоқда. Жаҳон соглини сақлаш ташкилотининг уяли телефонлар зарарига оид хисоботида ҳам инсонларнинг сараторнинг касалига чалиниши «сотка»нинг тасвири кучли экани алоҳида зертроф этилган. Минг афсуски, ҳозирги кунда уяли телефондан фойдаланувчиларнинг аксариятини ёшлар ташкил этимоди. Айниқса, 12 ёш атрофидаги болаларда қон босимишининг кўтарилиши юқори бўлганинг қайд этилган. Шуни алоҳида таъкидланарни кечарики, айни пайтда дунё миқёсida ҳар 20 нафар кишининг биттаси мобил алоқадан нурланиш қурбонига айланмоқда. Жаҳон соглини сақлаш ташкилотининг уяли телефонлар зарарига оид хисоботида ҳам инсонларнинг сараторнинг касалига чалиниши «сотка»нинг тасвири кучли экани алоҳида зертроф этилган. Минг афсуски, ҳозирги кунда уяли телефондан фойдаланувчиларнинг аксариятини ёшлар ташкил этимоди. Айниқса, 12 ёш атрофидаги болаларда қон босимишининг кўтарилиши юқори бўлганинг қайд этилган. Шуни алоҳида таъкидланарни кечарики, айни пайтда дунё миқёсida ҳар 20 нафар кишининг биттаси мобил алоқадан нурланиш қурбонига айланмоқда. Жаҳон соглини сақлаш ташкилотининг уяли телефонлар зарарига оид хисоботида ҳам инсонларнинг сараторнинг касалига чалиниши «сотка»нинг тасвири кучли экани алоҳида зертроф этилган. Минг афсуски, ҳозирги кунда уяли телефондан фойдаланувчиларнинг аксариятини ёшлар ташкил этимоди. Айниқса, 12 ёш атрофидаги болаларда қон босимишининг кўтарилиши юқори бўлганинг қайд этилган. Шуни алоҳида таъкидланарни кечарики, айни пайтда дунё миқёсida ҳар 20 нафар кишининг биттаси мобил алоқадан нурланиш қурбонига айланмоқда. Жаҳон соглини сақлаш ташкилотининг уяли телефонлар зарарига оид хисоботида ҳам инсонларнинг сараторнинг касалига чалиниши «сотка»нинг тасвири кучли экани алоҳида зертроф этилган. Минг афсуски, ҳозирги кунда уяли телефондан фойдаланувчиларнинг аксариятини ёшлар ташкил этимоди. Айниқса, 12 ёш атрофидаги болаларда қон босимишининг кўтарилиши юқори бўлганинг қайд этилган. Шуни алоҳида таъкидланарни кечарики, айни пайтда дунё миқёсida ҳар 20 нафар кишининг биттаси мобил алоқадан нурланиш қурбонига айланмоқда. Жаҳон соглини сақлаш ташкилотининг уяли телефонлар зарарига оид хисоботида ҳам инсонларнинг сараторнинг касалига чалиниши «сотка»нинг тасвири кучли экани алоҳида зертроф этилган. Минг афсуски, ҳозирги кунда уяли телефондан фойдаланувчиларнинг аксариятини ёшлар ташкил этимоди. Айниқса, 12 ёш атрофидаги болаларда қон босимишининг кўтарилиши юқори бўлганинг қайд этилган. Шуни алоҳида таъкидланарни кечарики, айни пайтда дунё миқёсida ҳар 20 нафар кишининг биттаси мобил алоқадан нурланиш қурбонига айланмоқда. Жаҳон соглини сақлаш ташкилотининг уяли телефонлар зарарига оид хисоботида ҳам инсонларнинг сараторнинг касалига чалиниши «сотка»нинг тасвири кучли экани алоҳида зертроф этилган. Минг афсуски, ҳозирги кунда уяли телефондан фойдаланувчиларнинг аксариятини ёшлар ташкил этимоди. Айниқса,

